Nihanje je vsak ponavljajoč se periodičen pojav
Delitve:
Mehansko- nihanje nekega telesa-nihalo ,Električno
Dušeno – W0 energijske izgube. Nihanje se prej ko slej konča
ko nihalo niha opravlja delo proti zunanji sili(odriva zrak)-W_n se zmanjšuje
Nedušeno - W=0 energijskih izgub ni, se nikoli ne ustavi (to je samo idealizacija-uporabna kadar so energijske izgube v času enega nihaja zelo majhne)
Lastno- nihanje nihala prepuščenega samega sebi. Se zaradi dušenja ustavi
Vsiljeno- ko nihanje z nekim drugi nihanjem (vzbujamo) veš čas nadomeščeno energijo, ki jo izgublja zaradi dušenja. Traja toliko časa kolikor vzbujamo.
Harmonično – časovni potek je harmonična funkcija
Neharmonično- časovni potek ni harmonična funkcija
RESONANCA: je pojav, pri katerem nihalo močno zaniha, če mu vsilimo nihanje enake frekvence, kot je njegova lastna frekvenca

OSNOVNI POJMI IN KOLIČINE PRI OPISU NIHANJA

Ravnovesna lega –položaj v katerem nihalo miruje, če ga prepustimo samemu sebi.
Skrajna lega- položaj nihala med nihanjem, ko je nihalo najbolj oddaljeno od ravnovesne lege Odmik- X razdalja nihala do ravnovesne lege
Amplituda- X_0 največji odmik nihala, razdalja med ravnovesno in skrajno lego.
NIHALO: telo, ki niha
AMPLITUDA ODMIKA: največji odmik [x_o]
t_0 ..čas enega nihaja v sekunda frekvenca- število nihajev v enoti časa
krožna frekvenca- $\omega = \sqrt{\frac{k}{m}}$
hitrost –v ,, sila : F, pospešek :a, energija: W, Wk, Wp, Wpr

Odmik $x=X_0 \cdot \sin(Wt)$ X_0 …amplituda (odmika)
Hitrost $V=V_0 * \cos(wt, V_0$ … amplituda hitrost, V_0 = ___ * X_0
Pospešek $a= -a_0 * \sin w$, a_0 … amplituda pospešk, a_0 = ___ · X_0
ENAČBA HARMONIČNEGA NIHANJA
2.newtnov zakon za nihanje
Harmonično nihanje je neenakomerno pospešeno gibanje
A= - ___ *X

Enačba harmoničnega nihanje izraža premosorazmerno odvisnost med pospeškom in odmikom- je posledica dejstva , da sila nihalo vedno vleče proti ravnovesni legi F= -m ____ X
Graf:

ENERGIJA PRI NIHANJU
Energija nihanja:
Če hočemo nihalo zanihati je potrebno delo□delo se pretvori v energijo nihanja [W_n]
W_{pr}= ½ k x^2 = ½ k $x_o^2 \sin^2(\omega t)$
W_{kin}= ½ m v^2 = ½ m $\omega^2 x_o^2 \cos^2(\omega t)$

Celotna energija:

NITNO MATEMATIČNO VALOVANJE

gtf

KOLIČINA	AMPLI. +max	AMPLI. - max	0
Odmik	D	L	R
Hitrost	R	R	L, D
Pospešek	L	D	R
Sila	L	L	R
Wk	R	/	L, D
Wp	L,D	/	R

KOLIČINA	R	L	D
Odmik	0	-X	+X
Hitrost	V0	0	0
Pospešek	0	+a	-a
Sila	0	+F	-F
Wk	Wk0	0	0
Wp	0	+Wp	+Wp

VZMETNO NIHALO